

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. april 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2010-7650-0007
Dok.: BBO41761

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 136 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 136 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90):

”Ministeren bedes kommentere kronikken ”Drop gummiparagraf om ministerbetjening” af Mogens Blicher Bjerregård.”

Svar:

1. I artiklen i Information fra den 21. februar 2011 ”Drop gummiparagraf om ministerbetjening” anfører Mogens Blicher Bjerregård bl.a., at den foreslåede ministerbetjeningsparagraf (lovforslagets § 24), der skulle skaffe embedsmænd og ministre et lukket rum, må droppes, og at det samme gælder den såkaldte politikerparagraf, som der alligevel ikke er opbakning til (lovforslagets § 27, nr. 2). Mogens Blicher Bjerregård anfører, at ingen af dem hører hjemme i et åbent samfund, hvor borgere og presse skal kunne følge med i de politiske beslutningsprocesser, og at ingen af paragrafferne i øvrigt er ønsket af hverken borgere, embedsmænd eller medier.

Med hensyn til lovforslagets § 24 om ministerbetjening anfører Mogens Blicher Bjerregård, at bestemmelsen blev til i Offentlighedskommissionen, der sad i syv år og afgav betænkning i slutningen af 2009, og at paragraffen helt tilbage i kommissionens kommissorium var forudsat som et vilkår for arbejdet der, fordi Justitsministeriet havde fået til opdrag at sikre sig en moderne arbejdsgang, hvor en minister skal kunne orientere sig bredere end tidligere i de forvaltninger, der ligger under dennes ressortområde. Samtidig giver Mogens Blicher Bjerregård udtryk for, at ministerbetjeningsreglen skulle have haft en helt afgørende modvægt i andre paragraffer, hvor borgere og medier gennem indsigt i faktuelle oplysninger og interne faglige vurderinger, som ikke hidtil har været omfattet af åbenheden, skulle kunne følge en sagsbehandling eller tilblivelsen af en politisk beslutning. I forlængelse heraf anfører Mogens Blicher Bjerregård, at Justitsministeriet straks efter lovforslagets fremlæggelse på urimelig vis tog mediernes og civilsamfundets repræsentanter i kommissionen til indtægt for, at der havde været enighed om den centrale paragraf om ministerbetjening samtidig med, at alle dissenser blev negligeret, og at ministeriet dernæst senest med svarene på spørgsmålene til Retsudvalget vedrørende lovforslaget har vist, at det slet ikke følger tankegangen om mere åbenhed, tværtimod.

Endvidere anfører Mogens Blicher Bjerregård, at Retsudvalgets åbne høring den 26. januar 2011 på Christiansborg også viste, at justitsministeren havde svært ved at forklare, hvorfor der overhovedet er behov for en § 24, og at embedsmændenes repræsentant samtidig understregede, at åbenhed om embedsmændenes arbejde skaber legitimitet, politisk neutralitet og effektivitet. Hertil kommer ifølge Mogens Blicher Bjerregård, at to professorer dybt inde i stoffet havde to forskellige udlægninger af paragraffens betydning. Mogens Blicher Bjerregård anfører, at der derfor er grunde nok til, at politikerne lige så godt kan droppe ideen om en paragraf, der blot vil føre til mere mørklægning.

Mogens Blicher Bjerregård anfører videre, at det også er skræmmende, at der samtidig med debatten om § 24 nærmest har været tavshed om den såkaldte politikerparagraf, nemlig § 27, der giver mulighed for at lukke ned for aktindsigt i dokumenter, der udveksles mellem Folketingsmedlemmer og ministre i forbindelse med det lovforberedende arbejde. Mogens Blicher Bjerregård anfører, at en sådan undtagelsesbestemmelse vil lukke ned for udveksling af dokumenter mellem to statsmagter, den udøvende og den lovgivende, og at det er et bekymrende forslag, fordi Folketinget i dag vedtager stadig flere love ved forlig, hvor en del af grundlaget vil blive mørklagt som følge af netop undtagelsesbestemmelsen. Det vil ifølge Mogens Blicher Bjerregård være at sætte dansk demokrati årtier tilbage.

2. Justitsministeriet kan om lovforslagets bestemmelse om ministerbetjening, jf. § 24, og bestemmelsen vedrørende dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces, jf. § 27, nr. 2, henvise til bl.a. pkt. 11 i besvarelsen af spørgsmål nr. 130 vedrørende lovforslaget samt pkt. 16.2 i besvarelsen af spørgsmål nr. 5 vedrørende lovforslaget.